

Factsheet

Kwaliteitskader Jeugd Verantwoorde jeugdhulp, verantwoorde werktoedeling

Wat is het kwaliteitskader Jeugd en wat betekent dit kader voor de gecontracteerde specialiseerde jeugdhulporganisaties en de gemeenten in de regio Amsterdam-Amstelland en Zaanstreek-Waterland?

Het kwaliteitskader Jeugd gaat over verantwoorde werktoedeling om verantwoorde jeugdhulp te bieden. Het is een uitwerking van de kwaliteitseisen uit de Jeugdwet en opgesteld door brancheorganisaties, beroepsverenigingen en gemeenten.

Welke kwaliteitseisen stelt de jeugdwet?

In de Jeugdwet zijn kwaliteitseisen opgenomen die gesteld worden aan jeugdhulporganisaties en gecertificeerde instellingen. De belangrijkste eisen zijn:

- De jeugdhulpaanbieders dienen met goed opgeleide en geregistreerde jeugdzorgwerkers en gedragswetenschappers te werken. Dit personeel is ingeschreven in het BIG-register of in het Kwaliteitsregister Jeugd (SKJ).
- Bij- en nascholen is een voorwaarde voor professionals om hun registratie te behouden.
- Jeugdprofessionals moeten zich houden aan een beroepscode.
- Geregistreerde jeugdhulpwerkers vallen onder het tuchtrecht. Het tuchtrecht maakt het mogelijk om te controleren of medewerkers professioneel werken. Het tuchtrecht beschermt cliënten van de jeugdhulp tegen ondeskundig handelen.

De volledige kwaliteitseisen staan in de Jeugdwet en het Besluit Jeugdwet (Jeugdwet, artikel 4.1.1. en Besluit Jeugdwet, artikel 5.1.1).

Wat staat in het kwaliteitskader Jeugd?

De verplichting uit de Jeugdwet om verantwoorde hulp te bieden is uitgewerkt in een norm van verantwoorde werktoedeling. Deze norm is vastgelegd in het kwaliteitskader Jeugd en verplicht organisaties in het jeugddomein:

- a) om het werk binnen hun organisatie toe te delen aan een geregistreerde professional, rekening houdend met specifieke kennis en vaardigheden die nodig zijn voor het uitvoeren van de toebedeelde taak;
- b) alleen tot het inzetten van niet-geregistreerde professionals als aannemelijk wordt gemaakt dat kwaliteit van de uit te voeren taak hierdoor niet nadelig wordt beïnvloed, dan wel dat de inzet van de niet-geregistreerde professional noodzakelijk is voor de kwaliteit van de uit te voeren taak.

Het kwaliteitskader beschrijft in welke situaties/omstandigheden en voor welke werkzaamheden en verantwoordelijkheden een geregistreerde professional moet worden ingezet en het bakent af in welke gevallen en voor welke werkzaamheden een

niet-geregistreerde professional kan worden ingezet (onder verantwoordelijkheid van of in combinatie van een geregistreerde professional).

Hiervoor is een afwegingskader opgesteld. Op basis van een combinatie van professional en cliënt gerelateerde parameters in individuele casussen kan worden bepaald of inzet van een geregistreerde professional noodzakelijk is, of dat kan worden gekozen voor het inzetten van een vakbekwame niet-geregistreerde professional. Hierbij geldt als regel dat de verantwoordelijkheden, taken en activiteiten van de niet-geregistreerde professional gericht zijn op de uitvoering. De geregistreerde professionals hebben een cruciale rol bij beoordeling, besluitvorming en vaststelling (naast hun rol in de uitvoering).

Wat betekent de norm van verantwoorde werktoedeling voor gecontracteerde jeugdhulpaanbieders?

In de regionale jeugdhulp wordt vanaf 2018 gewerkt met hoofd- en onderaannemerschap (zie de inkoopstrategie). De gecontracteerde hoofdaannemer is volgens de kwaliteitsnorm verantwoordelijk voor de werktoedeling van zowel de eigen organisatie als van die van de ingezette onderaannemer. Raadzaam is als beiden vooraf goede afspraken hierover maken om zo verantwoorde jeugdhulp te kunnen bieden.

De hoofdaannemer is verbonden aan taken die uitsluitend door een geregistreerde professional uitgevoerd mogen worden. Voorbeelden zijn:

- Toegang tot/in gang zetten van niet vrij toegankelijke (geïndiceerde) jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering;
- Gericht op behandeling van en hulpverlening bij complexe problematiek;
- Analyseren van complexe hulpvraag;
- De jeugdige is beoordeeld (en gediagnosticeerd);
- Het hulp(verlenings)- of behandelplan is, in overleg met de jeugdige, door een geregistreerde professional vastgesteld;
- Beëindigen van de formele hulpverlening.

Welke verantwoordelijkheid heeft de gemeente?

De samenwerkende regiogemeenten kopen vanaf 2018 gezamenlijk specialistische jeugdhulp in. De regiogemeenten zijn de opdrachtgever van de hoofdaannemer. Zij dient zich als opdrachtgever ervan te verzekeren dat de gecontracteerde jeugdhulpaanbieder in staat is te voldoen aan de eisen van de norm uit het kwaliteitskader.

Het kan ook voorkomen dat gemeenten afzonderlijk optreden als werkgever. Hiervan is bijvoorbeeld sprake wanneer de professionals in een lokaal team in dienst zijn van de gemeente. Ook als ZZP'ers gecontracteerd zijn door de gemeente(n) geldt deze werkrelatie. De norm van de verantwoorde werktoedeling is dan direct van toepassing op de gemeente. De gemeente dient zich zelf te houden aan het kwaliteitskader Jeugd.

Inzet vrijwilligers bij specialistische jeugdhulp

Een vrijwilliger is meestal een niet-geregistreerde medewerker. Een vrijwilliger kan door een gecontracteerde specialistische jeugdhulpaanbieder segment B en C worden ingezet als zijnde integraal aanbod onder verantwoordelijkheid van een geregistreerde professional. Dit is conform het Kwaliteitskader Jeugd.

- De vrijwilliger werkt in combinatie met een geregistreerde professional of onder zijn/haar verantwoordelijkheid. De afspraken over de verdeling van taken en verantwoordelijkheden zijn vastgelegd in een plan.
- De vrijwilliger heeft minimaal MBO-niveau en is voldoende deskundig om de taken uit te voeren. Trainingen, intervisie of andere bijeenkomsten zijn mogelijkheden om de deskundigheid van de vrijwilliger te bevorderen.
- Indien een hoofdaanbieder segment B of C een vrijwilligersorganisatie als onderaannemer wil inzetten, dan valt deze inzet binnen het tarief zoals contractueel voor segment B en C is bepaald. De inzet van de vrijwilligersorganisatie valt dan niet onder het vrij-toegankelijk- lokale-aanbod.
- Als een kind/gezin geen specialistische jeugdhulp (segment B en/of C) nodig heeft, kan de vrijwilliger vanuit het vrij-toegankelijke-lokale-aanbod ingezet worden. De vrijwilliger biedt in dit geval licht preventieve steun.